

Blod på tanden (Innocent Blood). USA 1992. I: John Landis. John Landis rammer ikke plet hver gang, men ind imellem har han haft vaskægte fuldræffere – *En varulv i London Blues Brothers, Coming to America Thriller*. Det seneste udspil fra hans hånd er meget passende oven på al Dracula-haløjet en vampyrhistorie. Den uforskammet kønne Anne Parillaud (*Nikita*) spiller en godhjertet vampyr, der ser det som sin opgave at gøre noget ved den stigende kriminalitet: Hun spiser gangstere! Ved et uheld kommer hun imidlertid til at efterlade middagsresterne, og af dem opstår der en vampyrgangster af værste skuffe. Derpå ser hun det som sin opgave at råde bod på fejltagelsen, og hertil får hun hjælp af en nuttet detektiv. Ideen er for så vidt god nok, men alligevel bliver resultatet ikke helt det, man kunne have håbet. Det er underligt, for der er en del morsomme påfund og tilforladelige vitser – og nogle fantasifulde visuelle effekter. Men filmen mangler den gnist og begejstring, der skal til, før man begynder at tænke på at domme UG. En enkelt lille detalje fortjener dog en særlig anerkendelse, og den skal måske tilskrives en herre ned navn Steve Johnson, idet han har stået for 'special makeup effects': Marie – den flinke vampyr – ligner det meste af tiden alle andre mennesker, men når hun som vampyr giver sig i drifternes vold, skifter hendes øjne farve; de er røde, når hun spiser – blå, når hun er lysten – grønne, når hun morer sig... osv. Denne specifikation af driftslivets aspekter er noget nyt i forhold til de myriader af vampyrfilm, man tidligere har set. I disse er driften altid en massiv størrelse – sult, sex og død er uløseligt forbundne. Hos Landis bliver drifterne så at sige lettere at sluge, fordi de er mere livsende dødsbekræftende, og selvom *det* naturligvis er ensbetydende med, at stoffet så aldrig vil kunne betragtes som kunst, så er det måske nok en tanke værd. **MP**

Used People. (USA 1992) I: Beeban Kidron. Medv.: Shirley MacLaine, Marcello Mastroianni, Kathy Bates.

MacLaines jødisk mor og husmor er konstant efter sine voksne børn, altid lidt kværulerende og irriterende. Da hendes mand dør belejres hun af en aldrende italienske charmer og livsnyder i Mastroiannis skikkelse, men afviser ham. Indtil sidste scene. Det er to livsholdninger der mødes i denne historie om en særdeles excentrisk jødisk familie. Den er snedkereret sammen med sikker sans for amerikansk sentimentalitet og banal livsvisdom, men holdt lidt i tømme af den engelske instruktør, der giver den flere nuancer, indimellem næsten en psykologisk realisme og rørende sandfærdighed. Men at Mastroiannis livsnydende italiener skulle forelske sig dybt i den tvære og livsforsigtige jødiske mater familias hører vist til den rene fiktion. **DN**

Den forkerte helt (Accidental Hero). USA 1993. I: Stephen Frears.

En good-for-nothing bums (Hoffman) redder mod sin natur og overbevisning nogle passagerer ud af et nedstyrtet og brændende fly, bl.a. en TV-nyhedsjournalist (Davis), som vanen tro ser en god historie. Men bumsen er forsvundet, en anden bums (Garcia) får æren og pengene, og han lever fint op til det salgare medie billede af en ægte helt. Det kommer der nogle absurde og ind imellem sjove situationer ud af, men den filmiske behandling er for sløset, historien går i tomgang, og Frears'sædvanlige misantropi irriterer usædvanligt meget. Parodien på medierens sensationsjagt er for letkøbt, det indlysende tilføjes ikke noget, og parodien bliver en større kliche end sensation. Frears'Instruktion får de værste nykker frem hos Hoffman, Davis leverer fraklip til et helt bloomers-program, og Garcia ser ud til at spille i en helt anden film. Pinlig strimmel. **KS**

Dingo. Australien-Frankrig 1990. I: Rolf De Heer. Medv.: Colin Friels, Miles Davis. Mu.: Miles Davis og Michel Legrand.

Miles Davis' første og sidste optræden i en spillefilm har ikke meget andet at byde på end hans karismatiske nærvær og en musik der umiskendeligt er hans (og Legrands), men ikke hører til hans bedste. Historien om knægten der i den australske provins anno 69 møder musikken og mesteren og siden både kaster sig over trompeten og drømmer om at spille sammen med idolet i Paris, er derimod ikke meget bevendt. Af De Heer fortalt uengagegeret, klichéfyldt, med løse ender og mangel på indre logik. **DN**

En morder iblandt os (A stranger Among Us). USA 1992. I: Sidney Lumet.

Sidney Lumet arbejder i en humanistisk tradition med afsæt i TV- og teaterrealisme, hvor skuespillet og selve håndværket som regel er solidt og sikkert, men tematikken konventionel og småmoraliserende, i nogle tilfælde politisk korrekt helt ud i det patetiske. *En morder iblandt os* har et plot, der handler om politi og røvere, men det stikker ikke særligt dybt, og tjener udelukkende som en dårlig undskyldning for at placere en kvindelig kriminalbetjent (Melanie Griffith) i skødet på Brooklyns ortodokse jødiske samfund. Den halvampede, småflirtende Griffith, der skal forestille at være såvel intuitiv som lidt af en skarp hjerne, vækker anstød i dette miljø fra første færd, men efterhånden blødes fronterne op, og minsandten om hun ikke forelsker sig i en af de pudsige fyre med de sjove bakkenbarter. Der er researchet grundigt, og det skorter ikke på fakta om alt fra kabbalaens talmystik til spisevaner, men desværre ligner det mest af alt et pop-antropologisk indslag på *Discovery*. Samtlige scener i de jødiske hjem henligger i et gyldent lys, der vel skal illudere Guds nærvær, men ligner en klam, idylliserende forgyldning. Al denne, dybest set reaktionære, harmoni spejles så i den hårdkogte politikvinde fra den meningsløse og fragmenterede storbyhverdag. Heri tangerer pointen det pinlige i sin beredvillighed til at efterkomme den amerikanske middeklases længsel efter de gode gamle dyder, oprindelig og familiesammenhold. Det er nærmest en ufrivilligt formildende omstændighed, at Melanie Griffith er blevet lidt for slidt til at udøve sin karakteristiske, lillepigede sex-appeal. **KF**

NU – et øjeblik på Jorden (...) DK 1992. I: Peter Engberg.

Peter Engbergs nyeste film er fyldt med vidunderlige billeder og spændende – ofte eksotiske mennesker, men hans budskab er ikke helt klart. Via astronauten Edgar Mitchell og Thor Heyerdahl meddeler han, at Gaia – Jorden – vor lille blå planet har det svært med menneskets jagt på lykke, magt og profit. At vi mennesker er en del af naturen, og at alt i Universet er forbundet – ja, måske helligt.

I civilisationens navn har vi fjernet os meget fra naturen, men NU forstår vi, at Jorden er vores moder, og at vi må redde den/os, inden det er for sent.

Hvad er det mennesket stræber efter/drømmer om? Mange mennesker fra vidt forskellige kulturer svarer. Nogle er lykkelige ved at leve traditionelt – uden civilisationens 'goder', mens andre ønsker sig penge, ejendom, heste eller 'at leve i fred'.

I et prægtigt helikoptershot zoomer fotografen Morten Bruus ind på en lille eksotisk klippeblanding i Mali, hvor Dogon-høvdingen udtaler sin dybe bekymring ved hungersnøden og tørken, der gør dagligdagen til en overlevelseskamp. 'Men sket er sket – fortiden vender ikke tilbage', udtaler han filosofisk, for hans folk har altid levet i harmoni med naturen, og *har* forstået at den tørke, som er ved at kvæle deres livsform, er et resultat af andre folkeslags hensynsløse fremfærd. Vi kan ikke vende tilbage til naturen, NEJ, men ved at behandle den med respekt og omtanke, kan vi måske redde vor lille planet til glæde for kommende generationer. **KH**

Peter's Friends. USA/England 1993. I: Kenneth Branagh. Medv.: Kenneth Branagh, Emma Thompson, Rita Rudner, Stephen Fry, Hugh Laurie.

Buena Vista-folkeudgave af *Gensyn med vennerne* (*The Big Chill*, Kasdan 1983) trekantformeret til engelsk upstairs/downstairs-miljø. Der gøres meget ud af en indfølt miljøskildring, mens selve gruppen er instrueret til tarvelige klicheer i method acting med vægt på drivende sentimentale detaljer. Filmen er primært udformet som period piece med en hel ugerøvy til at forbinde 1982 med 92, hvor vægten moderigtigt forskubbes til den HIV-positive. Når periodeschlagere og platte vitser inkluderes, tror man osse ungdomspublikummet er med. Branagh rammer helt ved siden af. Folkelighed klæder ham simpelthen ikke og filmen virker mere kommerciel end velment. **CN**

De Frigjorte. (Danmark 1993. I: Erik Clausen. Medv.: Erik Clausen, Anne Marie Helger, Helle Ryslinge.

At benytte arbejdsløsheden i en komedie kan ikke mange slippe godt af sted med. Clausen kan, fordi han både er solidarisk med sin figur, kan vise de psykiske bevægelser med forståelse og alligevel gøre lidt grin med tiraderne og attituderne. Og så lade en lille positiv vignette a la Mormors kolonihavehus være udgangstonen. Replikbehandlingen kan godt vær træet og teatralisk, instruktion og foto skødesløst fladt, men en sans for visuelle vits – gerne af slapstick-karakter – er blevet udviklet i denne film der er behagelig fri for de kunstneriske ambitioner der har tyngt hans senere film. Og måske netop derfor er så god og er blevet så populær. **DN**